

عنوان مقاله:

محیط رسوبی، ژئوشیمی و چینه نگاری سکانسی سازند جهرم در برش بلداجی، حوضه زاگرس

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش های دانش زمین، دوره 3، شماره 3 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مینا خطیبی مهر - دانشجوی دکتری رسوب شناسی، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی.

محمد حسین آدابی - استاد، دانشکده علوم زمین، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی.

میر رضا موسوی طسوج - استادیار، دانشکده علوم زمین، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی.

حسین وزیری مقدم - استاد، دانشکده علوم، دانشگاه اصفهان.

عباس صادقی - دانشیار، دانشکده علوم زمین، دانشکده علوم زمین، دانشگاه شهید بهشتی.

خلاصه مقاله:

نهیشته های اتوسن سازند جهرم قابل دسترس در برش بلداجی شامل کربنات های سازند جهرم می باشد که از طریق جاده بلداجی به امام زاده حمزه علی قابل دسترسی است. قاعده مقطع مورد مطالعه را مارن ها و شیل های سازند پابده تشکیل می دهد، ضخامت برداشت شده از این رسوبات ۱۷۲ متر می باشد. بر اساس توزیع و گسترش فرامینیفرها و دیگر اجزاء اسکلتی و غیر اسکلتی، ۹ میکروفاسیس شناسایی گردیده است. این میکروفاسیس ها در یک محیط شلف از نوع حاشیه دار تشکیل گردیده که در سه زیر محیط رسوبی شلف داخلی، شلف میانی و شلف خارجی ته نشست شده است. علاوه بر مطالعات پتروگرافی، از مطالعات ژئوشیمیایی عنصری (Fe, Mn, Na, Sr) و نسبت Sr/Na نیز به منظور تعیین ترکیب کانی شناسی اولیه و مطالعات دیاژنتیکی استفاده شده است. از تجزیه ایزوتوپ های پایدار اکسیژن ($\delta^{18}O$ ‰) و کربن ($\delta^{13}C$ ‰) جهت تعیین دمای قدیمه این نهشته ها، سیستم دیاژنتیکی باز و بسته ($\delta^{18}O$ در مقابل Mn) و روند دیاژنز استفاده شده اند. این مطالعات حاکی از ترکیب کانی شناسی اولیه آراگونیتی (واقع در دریا های گرم نواحی نیمه حاره ای)، در یک سیستم بسته تا نیمه بسته با تبادل آب به سنگ پایین می باشد. روند دیاژنز در آهک ها بر اساس تغییرات ایزوتوبی اکسیژن و کربن یک روند دیاژنز تدفینی با حضور مواد آلی را نشان می دهد. دمای قدیمه محاسبه شده در آهک ها (میکرایت) بر اساس سنگین ترین ایزوتوپ اکسیژن ۱۸ یعنی دمای اولیه دیاژنتیکی (هنگامی که رسوبات در نزدیک سطح بوده اند، عمق کم تدفین) (معادل ۶۷/۳ % PDB-) و ایزوتوپ اکسیژن آب دریای اتوسن معادل ۸۵/۰ -، ۲۹ درجه سانتیگراد تعیین گردیده است. با استفاده از مطالعات صحرایی و بررسی تغییرات عمودی رخساره ها در طول توالی سازند جهرم، سطوح اصلی سکانسی و مرز سکانس ها و در نتیجه تعداد سکانس های رسوبی تعیین گردیده است. سازند جهرم در برش بلداجی از ۶ سکانس رسوبی درجه سوم (سکانس های کم عمق شونده به سمت بالا) تشکیل گردیده است. مرز سکانس ها از نوع SB۲ بوده و مرز سطح حداکثر پیش روی آب دریا (mfs) با رخساره های عمیق دریا مشخص شده است. بطور کلی سیستم تراکتهای پیش رونده (TST) عمدتاً شامل رخساره های مارنی، وکستونی تا پکستونی است که در این سیستم تراکت فرامینیفرها های منفذدار نظیر نومولیتیده و دیسکوسیکلینیده های بزرگ و پهن یافت می شود. سیستم تراکت HST عمدتاً از رخساره های گریستونی (رخساره سد) همراه با رخساره های وکستونی - پکستونی تا رودستونی محیط لاگون تشکیل گردیده است که دارای فرامینیفرهایی با پوسته پورسلانوز نظیر آلوتولین، اوریتولیتس و میلیولید می باشد.

کلمات کلیدی:

محیط رسوبی، ژئوشیمی، چینه نگاری سکانسی، اتوسن، حوضه زاگرس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1266677>

